

15. Лосский В. Н. Догматическое богословие (8) Творение: Время и вечность [Эл.ресурс] / В. Н. Лосский ; Режим доступа: psylib.org.ua/books/lossv02/txt08.htm
16. Флоровский Г. В. Бессмертие души [Эл.ресурс] / Г. В. Флоровский Режим доступа: pravbeseda.ru/library/index.php?page=books&id=315
17. Флоровский Г. В. Воскресение мертвых [Эл.ресурс] / Г. В. Флоровский Режим доступа: pravbeseda.ru/library/index.php?page=books&id=707
18. Флоровский Г. В. Святой Василий Великий [Эл.ресурс] / Г. В. Флоровский Режим доступа: www.orthlib.ru/Fathers/florovskoe.html
19. Фрилинг Р. Христианство и перевоплощение / Р. Фрилинг ; пер. с нем. А. Прокопьева, под ред. Н. Фёдоровой. — М. : Энигма , 1997. — С.8-45. — 5000 экз.- ISBN 5-7808-0041-3.
20. Элиаде М. Миф о вечном возвращении: Архетип и повторяемость / М. Элиаде ; пер.с франц. Е. Морозовой. — СПб. : Алетея , 1998. — С.162-244. — 4000 экз. — ISBN 5-89329-081-3.

Закревський В.Э., заступитель директора по научной работе, старший научный сотрудник Южного научного центра Национальной академии педагогических наук Украины, кандидат философских наук. (Одесса). Докторант отдела социальных проблем высшего образования и воспитания студенческой молодежи Института высшего образования Национальной академии педагогических наук Украины (Киев).

УДК 130.

СУБ'ЄКТИ СВІТОВОГО ПРОЦЕСУ: ГУМАНІСТИЧНИЙ ВИМІР

У статті здійснена спроба розгляду суб'єктного вмісту сучасного світового процесу. Як початковий етап вирішення даної проблеми вибрані (ТНК) і наукові організаційні структури, що діють по обидві сторони віртуальної світової барикади боротьби добра із злом. Автором переконливо продемонстрована дегуманізуюча дія (ТНК) на світовий процес, хижацьке відношення до природних ресурсів планети, знехтування законних прав національних держав, згубний вплив на культуру. Зроблений вивід про те, що потужним силам зла в сучасному світі може протистояти лише світове цивільне суспільство.

Ключові слова: світовий процес, добро і зло, транснаціональні корпорації, науково-дослідні організаційні структури.

В статье осуществлена попытка рассмотрения субъектного содержания современного мирового процесса. В качестве начального этапа решения данной проблемы избраны (ТНК) и научные организационные структуры, действующие по обе стороны виртуальной мировой баррикады борьбы добра со злом. Автором убедительно продемонстрировано дегуманизирующее воздействие (ТНК) на мировой процесс, хищническое отношение к природным ресурсам планеты, попрание законных прав национальных государств, губительное влияние на культуру. Сделан вывод о том, что мощным силам зла в современном мире может противостоять только мировое гражданское общество.

Ключевые слова: мировой процесс, добро и зло, транснациональные корпорации, научно-исследовательские организационные структуры.

In the article the attempt of consideration of the subjective content of the modern world process is carried out. As the initial stage of the solution to this problem the scientific organizational structures, operating on both sides of the virtual world barricade of the fight of good with evil are selected (TNK). The author persuasively demonstrated the degumanizing affect (TNK) on the world process, predatory attitude toward the natural resources of the planet, trampling of sound titles of the national states, ruinous influence on culture. A conclusion is made that in the modern world only the world civil society can resist to powerful forces of evil.

Keywords: world process, good and evil, transnational corporations, scientific and researching organizational structures.

Дослідженню проблеми розвитку процесу транснаціоналізації світового господарства присвячені роботи Д. Акамацу, Е. Акопової, О. Воронкової, G. Betto-Gillies, А. Бабікова, С. Бранського, С. Белошапкина, Дж. Гейлбрейта, О. Гаврілюка, Н. Гаврілко, Дж. Даннінга,

М. Дудченко, Ф. Капри, А. Костіна, Б. Кузика, Ч. Киндлебергера, Д. Лукьяненко, Ю. Макогона, Т. Горіхової, С. Новіцького, М. Портера, Ю. Пахомова, С. Пожарського, D. Sullivan, I. Школи, О. Шниркова, Ю. Шушкевіча, Х. Кальдерона, Ю. Яковця і ін.

Постановка проблеми. Представляється що, однією з важливих проблем сучасного суспільствознавства є безсистемність досліджень, що граничить з хаотичністю. В першу чергу це стосується актуальних проблем сучасного світового процесу. Не дивлячись на вагомий доробок з різних аспектів глобалізації, і у тому числі, по ролі в ній транснаціональних компаній (ТНК), «клаптева ковдра» напрацьованих концептів не будується в струнку систему. Істотним недоліком досліджень по глобалізації є їх тематичний дріб, відсутність діалектичного підходу до розгляду всієї сукупності реальних суб'єктів, динаміки чинників і умов глобалізаційного процесу. Завдання даної роботи – гуманістичний аналіз діяльності транснаціональних компаній і науково-дослідних структур, які аналізують процеси, що розгортаються в світовому господарстві і сутнісні ознаки сучасної соціокультурної динаміки.

ООН визначає транснаціональні компанії (ТНК) як форму міжнародного підприємництва – організаційні структури, що здійснюють діяльність в двох або більше країнах і що управляються або з одного, або з декількох центрів. Сутнісні властивості (ТНК): діяльність за межами країни засновника, вивіз капіталу і технологій. Оскільки структурним підрозділам (ТНК) необхідно діяти в країнах, що розвиваються, вони прекрасно володіють їхніми законодавством та природними умовами. Будучи спочатку мононаціональними або багатонаціональними, після впровадження в господарський комплекс приймаючої країни, (ТНК) перетворюються на національних, оскільки стають системообразуючими суб'єктами господарської діяльності, що призводить до визначального впливу на структуру економіки і, як правило, на політику. У 1999 році (ТНК) було вже 59,9 тисяч, з 508,2 тисячами філій.

За даними О. Ю. Денісової: «ТНК контролюють понад 50% світового промислового виробництва, 67% міжнародної торгівлі, більше 80% патентів і ліцензій на нову техніку, технології і ноу-хау, майже 90% прямих зарубіжних інвестицій. Практично вся торгівля сировиною на світових ринках контролюється (ТНК), у тому числі 90% світової торгівлі пшеницею, кавою, кукурудзою, лісоматеріалами, тютюном, залізом; 85% – міддю, бокситами; 80% – оловом, 75% – натуральним каучуком, сировою нафтою» [1, с. 435]. Акоповою Е. С., Воронковою О. Н., Гаврілко Н. Н. розглянуті проблеми інтернаціоналізації суб'єктів підприємницької діяльності, суть, види і еволюція діяльності сучасних транснаціональних корпорацій (ТНК), а також наслідки їх діяльності для світового господарства [2].

Сповна закономірним і виправданим є прагнення світової спільноти обмежити не зовсім добре всевладдя (ТНК). Проте потужне лобі в міжнародних організаціях і політика країн-засновників (ТНК) вельми активно, і слід визнати, успішно цьому протидіють. Так США зробили все можливе, щоб «Хартія економічних прав і обов'язків держав» (1972), якою було визначено низку заходів, спрямованих на впорядкування діяльності (ТНК), не вступила в дію. У 1987 році Генеральна Асамблея ООН розглянула «Концепцію міжнародної економічної безпеки». По суті це було подальше урізування економічних механізмів контролю (ТНК), що дозволяв регулювати їх діяльність з урахуванням інтересів приймаючих країн. У 1992 році в результаті внесення лібералізаційних змін і доповнень до даного документа, в (ТНК) були повністю розв'язані руки. Багато в чому такий компроміс пояснюється тим, що глобальні корпорації пішли на створення національних (ТНК) за участю капіталу компрадурської буржуазії приймаючих країн. Національний капітал, вступаючи в тісну взаємодію з окупантами – (ТНК), відкриває їм вільний доступ до дешевої робочої сили і розграбування природних ресурсів.

Комісією з прав людини ООН в 2003 році був розроблений проект конвенції «Норми відповідальності транснаціональних корпорацій», яка і понині не набрала чинності. У останнє десятиліття світова громадськість активно обговорює проблему соціальної відповідальності крупного бізнесу. Її суть полягає в тому, що необхідно укладати угоди між приймаючими країнами і (ТНК) про економічну відповідальність за негативні наслідки їх діяльності. Проте далі за розмови справа до цих пір з мертвої точки не зрушилася. Міжнародно-правові документи, регулюючі діяльність (ТНК) в даний час є рекомендаційними, а не імперативними. Декілька вдалішими виявилися спроби регулювання соціальних аспектів діяльності (ТНК). В даний час в приймаючих країнах вони регулюються «Трибічною декларацією принципів відносно багатонаціональних підприємств і соціальної політики», прийнятої в 1977 році адміністративною радою Міжнародного Бюро Праці [3].

Завдяки такому правому нігілізму і кризі легітимності (ТНК) в період 1982-1985 рр. стався

бурхливий сплеск монополізації – були досягнуті домовленості між більш ніж ста п'ятидесятьма (ТНК), спрямовані на оптимізацію їх взаємодії в світовій економіці. У таких нерівноправних умовах закономірним наслідком діяльності (ТНК) стає крах економік приймаючих країн. Державні борги, що утворюються, покриваються земельними угіддями сільськогосподарського призначення. Паралельно уряди приймаючих країн погоджуються на переведення корпоративних боргів у державні. Яскравим прикладом розвитку подій по такому сценарію є Аргентина, плавно введена в дефолт в 2001 році. Очевидно, що кредити МВФ і Всесвітнього Банку заганяють країни до боргової ями і практично підпорядковують національні уряди своїй волі. Чи може бути виходом з положення, що склалося, створення країнами, що розвиваються, національних корпорацій?

Методолог Ю. В. Громико, розглядаючи питання створення транснаціональних російських корпорацій, дійшов висновку, що вони могли б стати засобом оптимального конструювання: «національної економіки в умовах глобалізації» [4, с. 60]. Даним автором аналіз нового порядку господарювання передусє вказівкою на її сутнісні межі «фінансово-олігархічний проект руйнування форм господарювання, що склалися і як функція мережевого суспільства, що розростається, коли в процес спілкування втягуються мільйони людей і світ дійсно набуває зв'язності» [4, с. 62].

Всупереч очевидній для мільярдів людей культурній експансії США, (питома вага (ТНК) американські), Ю. В. Громико вважає позитивним те, що (ТНК), окрім їх соціально-економічних і організаційних складових, є ще і соціокультурними організаціями. Методолог переконаний, що: «розуміння принципів кроскультурного менеджменту, інших форм мислення і комунікації, що культивуються в зарубіжних корпораціях» – призведе до позитивного впливу як на систему господарювання, так і на національну культуру в цілому [4, с. 63]. У числі інших переваг створення національних (ТНК), природно, за образом і подобою глобальних корпорацій, і швидше за все, з їх участю, вказується на можливість інтеграції ціннісних практик, цінностей праці і лідерства, зокрема. Добре розуміючи, що подібна соціокультурна інтеграція неминуче приведе до розмивання традиційної ідентичності трудящих, Ю. В. Громико, «повністю і остаточно» вирішує загадку «курки і яйця», а в даному випадку проблему взаємодії особи і суспільства: «виокремлення індивідів як таких є принципом розщеплювання спільнот. Певною мірою індивіди, що роблять, ілюзорні – вони можуть осмислено існувати лише... на деякій сцені ...дії, збудованій *не ними*. Якщо ця авансцена зникає то безглуздує стає і активність індивідів» [4, с. 67].

Вважаємо за необхідне проаналізувати зміст і напрями діяльності декілька, з великої кількості міжнародних і національних науково-дослідних структур, що займаються проблемами сучасного глобального світу, розробляють прогностичні сценарії розвитку світового процесу в близькій - (перша чверть 21 століття) і в далекій (перша половина 21 століття) перспективі. Напрями досліджень приватної некомерційної організації – інституту Като (США) конституційне право, національна безпека, цивільні свободи, міжнародний розподіл праці і торгівля. Інститут Като працює по сорока шести дослідницьким програмам, і у тому числі, по таких як: приватна власність і глобалізація, новітня історія і політична філософія, анархізм, класичний лібералізм, теорія і ідеали, економічна свобода, егалітаризм, вільне співтовариство і вільна праця, вільна воля індивідуалізм, свобода асоціацій, природні права, ненасильство, обмеження ролі уряду. Позиціює себе інститут Като як вільного критика внутрішньої і зовнішньої політики США, проте ліберальний іміграційний плану Д. Буша-молодшого був розроблений одним з його співробітників. Методологічною основою діяльності інституту є основоположні ідеї Д. М. Бюкенена (економіка суспільного вибору), Ф. А. Хайека і Д. Роулса (егалітарна об'єктивістська філософія), Айн Ренди (ринкова економіка і «обмежена» держава).

Інститут глобальних і регіональних досліджень (Німеччина, GIGA) здійснює науково-дослідні роботи як в рамках глобалістської тематики, так в порівняльному регіоноведенні. Проблематика проектів даного інституту концентрується довкола соціально-політичного і економічного розвитку Азії, Африки, Північної Африки, Латинської Америки, Близького і Середнього Сходу. Структурними підрозділами (GIGA) є Інститут у справах Африки (IAA), Інститут азійських досліджень (IAR), Інститут досліджень Латинської Америки (ILAS), Інститут Близького Сходу (IME). Тематика досліджень (GIGA): закономірності функціонування політичних систем, насильство, влада і безпека, трансформаційні процеси, детерміновані глобалізацією. Зі своєю діяльністю GIGA знайомить світову громадськість через чотири журнали і сайт, електронні бібліотеку та книжковий магазин.

З огляду на вищенаведене можна впевнено констатувати, що дані науково-дослідні структури цілком і повністю є адептами неоліберальної доктрини, втім, об'єктивності заради, перемижуючи задоволення соціального замовлення (ТНК) об'єктивними даними щодо тих чи інших аспектів

процесів економічної, політичної, військової, культурної глобалізації. На правому крилі корпоративної глобальної армади знаходяться комерційні структури, що вдало поєднують служіння (ТНК) з використанням сучасних інтелектуальних технологій. Провідні світові компанії з розробки інформаційних технологій Cisco і Tata Consultancy Services в 2011 році об'єдналися у стратегічний альянс. Завдання нової організаційної структури – розвиток регіональних віртуалізованих центрів обробки даних нового покоління для глобальних корпорацій. Монопольно-технологічні переваги даного альянсу полягають у з'єднанні сучасних мережевих рішень Cisco для центрів обробки даних і глобальної мережевої моделі доставки TCS. Альянс розгортає діяльність в Індії, США і Великобританії в сферах фінансів, телекомунікацій, державного управління, а також малого і середнього бізнесу.

Принципово інший кластер організаційних структур складають установи, які відкрито виступають проти вад сучасного світового порядку. З когорти подібного роду організацій можна виділити Міжнародний форум з глобалізації, в завдання якого входить вироблення ключових ідей реконструкції сучасного соціально-економічного устрою. Концептуальна альтернатива принципово нової цивілізаційної гармонії, і в першу чергу світового господарства, Міжнародного форуму з глобалізації істотно відрізняється від неоліберального Вашингтонського консенсусу. До сутнісних відмінностей слід віднести демократизацію соціально-політичної взаємодії між суб'єктами світового процесу.

Автори переконані, що глобальна справедливість запанує лише тоді, коли уряди почнуть слугувати громадянам своїх держав, а не олігархам і корпораціям. Представляється, що із власної волі правлячі політичні еліти ніколи не зроблять подібного роду радикальний поворот в способах управління. Для забезпечення раціонального використання природних, інтелектуальних ресурсів і національної безпеки, досягнення гідного рівня добробуту необхідна активна участь у соціально-політичному процесі всього народу. Проте, проблема побудови цивільного суспільства, як в національних державах, а тим більше у світовому масштабі, є однією з найскладніших як в соціальній практиці, так і в суспільствознавстві.

Антиглобалістська спрямованість діяльності Міжнародного форуму з глобалізації («Доповіді про альтернативи») розкрито у низці пропозицій, призначених істотно обмежити всевладдя (ТНК). Йдеться про скасування МВФ і Всесвітнього Банку, заміну їх Міжнародною фінансовою організацією, а також про створення Міжнародного суду з неплатоспроможності. Основне завдання організації корпоративної відповідальності, яку передбачається створити під егідою ООН, – ознайомлення урядів приймаючих (ТНК) країн зі змістом і формами їх діяльності. Дані заходи дозволять, на думку авторів, більш зважено підходити до укладання міжнародно-правових документів і двосторонніх угод. Загальний сенс пропозицій інтелектуалів Міжнародного форуму з глобалізації полягає в тому, щоб моновертикальну (зверху вниз) структуру сучасної світової економіки перетворити в плюралістичну і горизонтально-мережеву. Таким чином, справедливий світовий порядок може бути досягнутий лише в тому випадку, якщо національні держави будуть дійсними «світовими громадянами» – суб'єктами власних прав і обов'язків, визначених їх Конституціями [5].

Упевненість в успішній реалізації даних глобальних інновацій авторам додає декілька подій останнього десятиліття, що значно похитнули монопольну владу (ТНК) – світова фінансова криза, що переконливо продемонструвала вади Бретон-Вудської угоди; заснування країнами Півдня альянсу «G-77 nations» і його моральна підтримка прогресивною громадськістю Заходу; антиглобалістський рух, що народжується і який в найближчій перспективі приведе до формування світового цивільного суспільства. [5] Помірнішими, і втім, об'єктивним аналітиком світового соціально-економічного процесу є Транснаціональний інститут (Голандія, TNI) – міжнародна неурядова організація, одним із засновників і спонсорів якої є міжнародна програма США. (TNI) користується підтримкою релігійних і екологічних організацій, Європейської Комісії, а також уряду Голандії. Напрями досліджень – сільська і місцева демократія, соціальні рухи, розвиток громадянського суспільства в Африці, Азії і Латинській Америці, проблеми бідності, демілітаризації, урбанізації. Результати досліджень (TNI) доводяться до відома відповідних структур ООН. Даний інститут спирається в своїй роботі на регіональні та глобальні мережеві інформаційно-координаційні структури. Активну участь в роботі (TNI) приймає один з визнаних лідерів світового антиглобалістського руху Сьюзан Джордж.

Представляється також доцільним здійснити ретроспективний огляд діяльності національних громадських організацій і наукових установ, що органічно інтегрують як національну, так і глобальну проблематику досліджень. Глобальний стратегічний форум (Росія) займається наданням інтелектуальних послуг з експертної оцінки та розробки проектів стратегічних рішень у сфері

державного, корпоративного і громадського управління. Мета форуму – ознайомлення політичної і підприємницької еліт з можливостями використання інноваційних соціально-економічних технологій, які базуються на нелінійному підході до оптимізації систем, що самоорганізуються.

Інститут проблем глобалізації (Росія) концентрується на теоретичних проблемах глобалістики з акцентом на глобальну конкуренцію і критику неолібералізму. До сфери наукових інтересів даної установи входять, зокрема, принципи соціальної справедливості, політичної демократії та інтернаціоналізму, а також недосяжна вже двадцять років національна ідея. Інститут глобалізації та сталого розвитку (Росія), крім відпрацювання фундаментальної проблематики закономірностей стабільного розвитку в умовах трансформації, займається національним і глобальним соціально-економічним проектуванням завдяки оптимальному використанню екологічних факторів розвитку і формування відповідного освітнього середовища, що сприяє розвитку нових способів мислення політичної еліти і народних мас, відповідають сучасному соціальному замовленню. Особливу увагу інститутом приділяється визначенню індикаторів стійкого розвитку, якості життя, а також розкриттю сутності сучасної циркулярної цивілізації.

Академія прогнозування (Росія), що є підрозділом Міжнародної академії досліджень майбутнього (IFRA), спирається у своїй роботі на декілька організаційних структур, зокрема на центр «Загальнолюдські цінності» та Інститут сучасного розвитку. У свою чергу Міжнародна академія досліджень майбутнього активно взаємодіє з Всесвітньою федерацією досліджень майбутнього, товариством «Світ майбутнього» та асоціацією «Фютюрібль інтернасьональ». Інтелектуальний продукт академії створюється як окремими вченими, так і дослідницькими колективами більш ніж з двадцяти країн. Академією здійснено кілька десятків проектів, в тому числі «Діалог світових релігій з глобальних проблем сучасності», «Глобальна депопуляція: типологія і структура», «До екологічно чистої планети», а також видана енциклопедія «Глобалістика» і проведена віртуальна міжнародна конференція «Великі проекти століття».

Призначення глобального Інтернет-університету – підготовка еліти людства, здатної до масштабних інновацій у другій чверті XXI століття, необхідність яких обумовлена системною – енергоекологічною, демографічною, технологічною, економічною, геополітичною і соціокультурною кризою. Цьому, як переконані творці Інтернет-університету, буде також сприяти міжнародний стратегічний інформаційно-технологічний альянс. Мета даного дітища Міжнародного інституту Питирима Сорокіна – Миколи Кондратьєва «Нова парадигма», здійснення масштабних трансформацій на основі партнерства цивілізацій. Методологічною базою діяльності альянсу є концептуальні схеми, народжені в результаті сучасного прочитання теорії соціокультурної динаміки цивілізацій Питирима Сорокіна, що розкриті в монографіях Б. М. Кузика, Ю. В. Яковця «Цивілізації: теорія, історія, діалог і майбутнє», Г. В. Осипова, Б. М. Кузика і Ю. В. Яковця «Перспективи соціокультурної динаміки та партнерства цивілізацій», Ю. В. Яковця «Глобальні економічні трансформації 21 століття» [6; 7; 8]. Ми навмисно залишаємо за рамками роботи аналіз діяльності інших національних організаційних структур, бо їх дуже багато.

Висновки. Економічне панування (ТНК) істотно трансформувало як структуру світового господарства, так і спричинило деструктивний вплив на глобальний соціально-політичний порядок. Однозначно (ТНК) - це потужний спрут, який мертвою хваткою обплутав всю земну кулю. Негативні наслідки всевладдя (ТНК) та розвинених держав багаторазово перевершують позитивні, про яких невпинно твердять їхні адепти. Якщо (ТНК) знаходиться на граничних значеннях мінусового боку вісі координат «добро-зло», то плюсові її значення становить романтичне воїнство «Дон-Кіхотів» – антиглобалістів, інтелігентів-інтелектуалів і простих чесних людей. Обсяг статті не дозволив розглянути всю сукупність суб'єктів, умов та факторів, що визначають спрямованість і характер сучасного світового процесу, однак ми маємо намір вирішити це завдання в наступних роботах. А сили добра і зла продовжують одвічну і поки що нерівну боротьбу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Денисова Е. Ю. Практические аспекты функционирования ТНК в глобальной экономике / Е. Ю. Денисова // Вісник Донецького національного університету. Серія «Гуманітарні науки». — 2010. — №3. — С. 433-436.
2. Аكوпова Е. С. Мировая экономика и международные экономические отношения / Е. С. Аكوпова, О. Н. Воронкова, Н. Н. Гаврилко — Ростов на Дону : Феникс , 2000. — 416 с.
3. Черников Г. П. Социальная ответственность очень крупных корпораций / Г. П. Черников // Мировое и национальное хозяйство. — 2008. — №4.(7). — С. 67-75 .

© *Krymets L.V.*

4. Громыко Ю. В. Война и Мир. Транснациональные русские корпорации и государство / Ю. В. Громыко // Альманах «Восток». — 2005. — Выпуск: N. 11\12 (35\36). — С. 59-67.

5. Капра Ф. Скрытые связи / Капра Ф. ; [пер. с англ. П. Аристархов]. — М. : ООО Издательский дом София, 2004. — 336 с.

6. Яковец Ю. В. Цивилизации: теория, история, диалог, будущее. Т. 2: Будущее цивилизаций и гецивилизационные измерения / Ю. В. Яковец, Б. Н. Кузык. — М. : Институт экономических стратегий, 2006. — 643 с.

7. Осипов Г. В. Перспективы социокультурной динамики и партнерства цивилизаций» / Г. В. Осипов, Б. Н. Кузык, Ю. В. Яковец — М. : ИНЭС, 2007. — 418 с.

8. Яковец Ю. В. Глобальные экономические трансформации 21 века / Ю. В. Яковец. — М. : Экономика, 2011. — 382 с.

Krymets L. V. – аспірантка кафедри філософії та соціології Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

УДК: 100+149.7+301

INTERPROMOTION IN SOCIAL SYSTEMS: PRINCIPLE OF THE RATIONAL ACTIVITY

В статті проводиться аналіз видів пізнавально – практичної діяльності особистості. Розкривається роль раціонального міжсуб'єктного взаємосприяння як можливості для вирішення глобальних проблем людства.

Ключові слова: раціональність, активність, взаємосприяння.

В статье проводится анализ видов познавательной-практической деятельности личности. Раскрывается роль рационального межсубъектного взаимодействия как возможности для решения глобальных проблем человечества.

In the article the kinds of cognitive and practical activities of the person are analysed. The role of the rational intersubjective interpromotion is revealed as an opportunity of finding solution to the global problems of mankind.

Keywords: rationality, activity, interpromotion.

Many contemporary problems are global in nature. It is a catastrophic environmental pollution, problems of necessary material, energy and food resources, managing population growth, poverty eradication and hunger, ensuring peace among nations and prevents wars; preserve the cultural heritage, morals, education. That is why so need the holistic approach to change the direction of development of human society.

Today, people have already seen and evaluated the results of they consumer's attitudes towards the environment and they began to understand that from their rational active life position, aimed at preserving and improving life in general, will depend on the fate of all human civilization. The rational way of human development – this is the only acceptable way at the present level of the human's historical development. As rightly pointed G. Bashlyar, rational people – are those who can actualize their culture and who knows this culture and, therefore, knows the social reality in which he lives "[7].

Man is not so had got the reality, as he creates it himself in accordance with their ideas and interests. So the conversion process and the creation of society, it is the rational process, and the "rational mind is occupied not only the reconstruction, and reorganization, but and alteration of life's grounds, as this determines the victory of man and his mind "[7].

The reasonable of rationality in the will of the people stimulates the search for new ideas, the creative construction, the building of foundations for the future and belief in historical progress. Drawing attention to the rational activity, as an opportunity to address the global problems facing mankind, we must not miss an important element - the subject of rational activity, which is a part of the system and works with its own individual motives, personal goals, and stored values.

The subject always faced a choice of options activity, and this ability to make informed choices – the base of subjective rationality. It remains to hope that he will choose a rational way of interpromotion individuals in society on the basis of communication, tolerance, dialogue principles. Rational or irrational choice will be made, probably depends on social conditions in which man exists; on the needs, interests,